

Vergaderjaar 1983–1984

13924

Regelen ter bevordering van de stads- en dorpsvernieuwing (Wet op de stads- en dorpsvernieuwing)

Nr. 103

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Vastgesteld 26 juni 1984

De vaste Commissie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening¹ heeft op 21 juni 1984 mondeling overleg gevoerd met de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over zijn brief inzake de **overgangsproblematiek stads- en dorpsvernieuwing** (13924), nr. 101).

De Staatssecretaris was vergezeld van enkele ambtenaren.

De commissie heeft de eer van het gevoerde overleg als volgt verslag te doen.

Vragen en opmerken uit de commissie

De heer **De Pree** (P.v.d.A.) signaleerde bij de overgang van de oude situatie naar de nieuwe situatie twee knelpunten. Het eerste knelpunt is er als gevolg van de reeds aangegane verplichtingen van gemeenten. Het tweede knelpunt is de trendbreuk. Dit lid was van mening dat de aangedragen oplossing voor het eerste knelpunt een goede is. Hij had daarbij toch een paar vragen. De berekeningsbasis is, en dat is begrijpelijk, december 1983. Kan het patroon voor 1984 nog voor grote veranderingen zorgen? Krijgen kleine gemeenten, die bij voorbeeld voor 1985 zitten met een project van 3 mln, maar die maar 2 mln. krijgen, de mogelijkheid van voorfinanciering?

Het tweede knelpunt is de trendbreuk. Bij de verdeling van de sleutel is er, aldus deze woordvoerder, een aantal gemeenten die hard achteruitgaat. Uiteindelijk ging hij wel met de maatregel akkoord, maar hij wilde voor de mogelijkheid pleiten om voor een aantal gemeenten de achteruitgang te verzachten. Wil de Staatssecretaris dit bij de begroting van 1985 eenmalig verzachten?

De heer **Van der Vlies** (S.G.P.) was van mening dat dient te worden nagegaan hoe de overgangsregeling uitwerkt naar de diverse gemeenten toe. Hij sloot zich dan ook aan bij de vraag van de heer de Pree over de berekeningsbasis.

Dit lid wilde bij de minimum betaalruimte weten of gemeenten, die met een voortvarend beleid van start zijn gegaan, nu niet voor dat beleid gestraft worden, aangezien het uitvoeringstempo geen medewegingsfactor is.

¹ Samenstelling: Nypels (D'66), De Beer (VVD), Salomons (PvdA), Müller-van Ast (PvdA), Eversdijk (CDA), Dijkman (de groep Scholten/Dijkman), Van Erp (VVD), Van Dijk (CDA), M. P. A. van Dam (PvdA), Lauxtermann (VVD), ondervoorzitter, Veldhoen (PvdA), Van Baars (CDA), Van Noord (CDA), De Pree (PvdA), Van Vlijmen (CDA), voorzitter, Van der Vlies (SGP), Wolters (CDA), Lankhorst (PPR), Schartman (CDA), Van Es (PSP), Van Rey (VVD), Hummel (PvdA), Jorritsma-Lebbink (VVD), Vos (PvdA).

Plv. leden: Tommel (D'66), Te Veldhuis (VVD), Wöltgens (PvdA), Stoffelen (PvdA), Hennekam (CDA), Franssen (VVD), Lansink (CDA), Van Ooijen (PvdA), Van Heemskerck Pillis-Duvekot (VVD), Hermsen (CDA), Borgman (CDA), Toussaint (PvdA), Paulis (CDA), Wagenaar (RPF), B. de Vries (CDA), Janmaat (Centrumpartij), Krajenbrink (CDA), Ernsting (CPN), Korthals (VVD), Spieker (PvdA), Metz (VVD), Rienks (PvdA).

De heer **Nypels** (D'66) kon wat opzet en structuur betreft instemmen met de aangedragen oplossing voor de overgangsproblematiek, met als kernpunt het overeind houden van de 20% vrije bestedingsruimte voor de gemeenten. In de praktijk echter kan die vrije bestedingsruimte per individuele gemeente nogal eens anders uitpakken. Het zou weleens kunnen zijn dat een dergelijke gemeente door de nieuwe regeling minder krijgt, waardoor het mogelijk is dat zo'n gemeente minder vrije bestedingsruimte heeft dan 20%. Deze woordvoerder vroeg zich op grond daarvan af of het niet mogelijk is om het genoemde percentage op te voeren tot bijvoorbeeld 25%, zodat een voldoende vrije bestedingsruimte wordt gegarandeerd.

De heer Nypels vroeg naar het oordeel van de Staatssecretaris over de twee suggesties van de RAVO. De eerste suggestie is om de oude verplichting op grond van de regeling contactpersonen toe te voegen. De tweede suggestie is om in de eerste tijd de mogelijkheid van bepaalde correcties op de sleutel open te houden. Dit lid wilde ook graag weten wat de staatssecretaris vindt van de vraag van de gemeente Leiden om de overgangperiode langer te maken.

De heer **Van Baars** (C.D.A.) kon zich goed vinden in de voorgestelde regeling. Hij wilde de Staatssecretaris alleen vragen of er een tussenvorm is te vinden waardoor het uitvoeringstempo, vooral bij gemeenten waar het tempo hoog ligt, niet met bijvoorbeeld 50% hoeft terug te vallen.

De heer **Lauxtermann** (V.V.D.) uitte zijn ongenoegen over het feit dat de ontwerp AMVB wel in concept gereed is, maar niet aan de Kamer is toegezonden. Overigens leek hem de voorgestelde regeling een redelijke.

Dit lid wilde toch nog een aantal vragen stellen. Wat gaat er gebeuren met de bedragen die nu nog voorlopig buiten de fondsen worden gehouden voor wat betreft lokatie subsidie, verbetering van eigen woningen en de woonhuismonumenten? Het is op zich geen bezwaar dat die bedragen buiten de fondsen worden gehouden, de heer Lauxtermann wilde echter weten wanneer die bedragen in de fondsen zullen worden opgenomen.

De gemeenten moeten voor 1 september a.s. hun declaraties indienen. Ze kunnen daarbij ook aangeven hoeveel ze van plan zijn tussen 1 september en 1 november alsnog te declareren. Een aantal gemeenten ziet daardoor zijn planning in gevaar gebracht. De woordvoerder van de V.V.D.-fractie vroeg de staatssecretaris of hij in voorkomende gevallen enige clementie in acht kan en wil nemen.

De heer Lauxtermann was het in principe eens met de redenering in de brief van de Staatssecretaris over de trendbreuk. Zijn vraag luidde of niet in apert en notoir onredelijke gevallen enige soelaas geboden kan worden.

In het advies van de Raad voor Gemeente Financiën en van de RARO wordt gepleit voor een spiegelbeeld van de spaarmogelijkheid in de gemeentelijke fondsen, met andere woorden het anticiperen op stortingen in komende jaren. Hoe denkt de Staatssecretaris over dat spiegelbeeld?

Het antwoord van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

De **staatssecretaris** stelde voorop dat per 31 december 1984 dezelfde inventarisatie van verplichtingen zal worden gemaakt als per 31 december 1983. Destijds zijn de problemen met betrekking tot de trendbreuk onderkend. De keuze is toen toch op dit systeem gevallen. De bewindsman was van mening dat er niet ad hoc varianten moesten worden aangebracht op het gekozen systeem. Dat zou ook strijdig zijn met de decentralisatiegedachte die in de wet en in het fonds is verwerkt. De Staatssecretaris wilde de suggestie van de RAVO inzake de correctie van de sleutel niet opvolgen. De suggestie over de contactpersonen wilde hij wel opnemen in de overgangsregeling.

De bedragen die gereserveerd zijn voor lokatiesubsidie en verbetering van eigen woningen betreffen oude verplichtingen. Nieuwe verplichtingen zullen na 1 januari 1985 worden gefinancierd uit het stadsvernieuwingsfonds. De oude verplichtingen worden in het tempo waarin ze worden aangeboden door het departement afgewerkt.

De Staatssecretaris betwijfelde het dat gemeentelijke planning in gevaar zou kunnen komen door de verplichting om per 1 september 1984 te declareren.

Eventuele voorfinanciering is in strijd met de wet. De Staatssecretaris kon zich voorstellen dat een gemeente bijvoorbeeld een gelegenhedskoop zou kunnen doen en hij onderkende dat probleem. Hij wilde op dit punt geen toezeggingen doen, maar onder omstandigheden kon hij zich voorstellen dat er gezocht zou worden naar een handzame oplossing. Daar moet dan wel samen met de collega van Financiën naar worden gekeken.

Discussie in tweede termijn

De heer **De Pree** (P.v.d.A.) wilde de overgang in 1985 van oud naar nieuw juist soepeler laten verlopen door zijn voorstel inzake de trendbreuk. Het daarvoor benodigde bedrag is misschien te halen uit het eventuele batig saldo tussen de inkomsten uit de tijdelijke verhoging van het huurwaardeforfait en de uitgaven met betrekking tot de aftrek van groot onderhoud en het schilderwerk.

De **Staatssecretaris** antwoordde daarop dat juist de 20%-regeling er is om de trendbreuk op te vangen. Hij wees erop het batig saldo tussen de door de heer De Pree genoemde inkomsten en uitgaven binnenkomt op het Ministerie van Financiën. Hij voegde eraan toe dat de verhoging van het huurwaardeforfait niet werkt zoals die is bedoeld. Daar kan echter pas in de tweede helft van dit jaar duidelijkheid over komen. Hij meende echter dat, mocht de maatregel niet werken als bedoeld, de maatregel dan zodanig gewijzigd moet worden dat die wel werkt als bedoeld.

De voorzitter van de commissie,
Van Vlijmen

De waarnemend griffier van de commissie,
Hordijk